

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

září 2015

Založení a pilotní ověření 3 školních klubů

Zpráva z pilotního ověření

Společná řešení pro lepší učení
CZ.1.07/1.1.00/46.0006

STATUTÁRNÍ MĚSTO KARVINÁ

ÚVOD

*Tato zpráva dokumentuje založení a pilotní ověření činnosti třech školních klubů, které jsou součástí projektu s názvem „**Společná řešení pro lepší učení**“, reg. č. CZ.1.07/1.1.00/46.0006. Tento projekt byl realizován v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a byl spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.*

Nositelem projektu je Statutární město Karviná coby obec s rozšířenou působností a spolupracující obce Dětmarovice a Stonava.

Projekt byl realizován na území se soustředěnou podporou státu, v území ORP Karviná se značným % žáků ohrožených předčasným ukončením základního vzdělávání. Podpora projektu byla tedy směřována žákům ZŠ ohrožených školním neúspěchem a zároveň pedagogickým pracovníkům, vedoucím pracovníkům ZŠ a pracovníkům organizací působících v oblasti základního vzdělávání a volného času dětí, kteří mohou na tyto žáky působit. Na realizaci projektu se podílelo statutární město Karviná v roli příjemce a dále pak spolupracující organizace, které tvořily ZŠ v Karviné, Dětmarovicích a Stonavě, odbory a oddělení školství při zřizovateli ZŠ, pedagogicko-psychologická poradna, regionální knihovna, městský dům kultury, krajské středisko volného času, sociální odbor a OSPOD, dále pak zástupci rodičovské veřejnosti a školských rad. Snahou všech bylo pilotně ověřit podpůrné programy individuální i skupinové péče o žáky, vyměňovat si zkušenosti, vzdělávat se v oblasti inkluze a vytvořit strategii pro oblast vzdělávání.

Projekt byl realizován v období od července 2014 do září 2015, tj. 15 měsíců. Na základních školách v ORP Karviná byla zavedena a pilotně ověřena celá řada opatření, abychom zlepšili prospěch žáků a motivovali je ke vzdělávání. Na základě vzdělávacích potřeb škol bylo organizováno DVPP a podporován tak profesní rozvoj pedagogů. Podařilo se nám zvýšit informovanost o tématech "zbytečných" školních neúspěchů žáků prostřednictvím vytvořeného komunikačního centra www.prolepsiuceni.cz a řadou dalších akcí v rámci publicity. Projekt umožnil prohloubit spolupráci a předávání zkušeností ZŠ s dalšími relevantními organizacemi vytvořením sítí a systémů komunikace. Byl vytvořen návrh lokální strategie rozvoje vzdělávání v území ORP Karviná ve spolupráci všech relevantních skupin, jež se vzdělávání dotýká.

V rámci projektu bylo podpořeno 417 dětí a 255 pracovníků působících ve vzdělávání.

Nalezli jsme společná řešení pro lepší učení našich dětí.

Klíčové aktivita 02 Realizace podpůrných programů pro žáky ohrožené rizikem školního neúspěchu - doučování a školní kluby

V rámci této aktivity byly realizovány další nástroje podpůrných programů pro cílovou skupinu žáků, a sice založení a pilotní ověření školních klubů na vybraných základních školách a školní i mimoškolní doučování.

Součástí výstupu klíčové aktivity č. 2 je založení a činnost školních klubů. Posláním školních klubů je motivovat, podporovat a vést děti k všestrannému rozvoji osobnosti. Přínosem fungování školních klubů v projektu byla především pomoc při vypracovávání domácích úkolů, zlepšení školních výsledků prostřednictvím lepšího porozumění látce jednotlivých předmětů, zlepšení chování a sociálních kompetencí žáků, možnost relaxace v bezpečném prostředí, zlepšení postoje žáka ke škole a učitelům, zvýšení školní docházky, zvýšení sebevědomí, zlepšení čtenářské a matematické gramotnosti. Tyto školní kluby vzniklé v rámci projektu primárně sloužily žákům prospěchově slabým, kteří se zde mohli za asistence pedagogů, mentorů či fasilitátorů připravovat na výuku.

V počátku realizace projektu byly vybrány 3 základní školy na území ORP Karviná k založení školních klubů, aby pak v průběhu školního roku 2014/2015 byla pilotně ověřena jejich činnost. Těmito školami jsou ZŠ a MŠ Prameny, Karviná - Ráj; ZŠ Cihelní, Karviná – Nové Město a ZŠ U Lesa, Karviná – Ráj. Zde byly poskytnuty volné prostory, které odpovídaly požadavkům na provoz školního klubu.

Školní kluby byly materiálně vybaveny: každý klub má nyní k dispozici 5 počítačových sestav včetně výukových softwarů pro různé předměty, které byly označeny za nejvíce problémové. Doučování slabých žáků je soustředěno do jedné místnosti, kde žáci najdou pomoc při vypracování domácích úkolů, zlepšení školních výsledků a je tak více podpořeno moderní ICT technikou. Je tedy naplněno poslání žáky motivovat, podporovat a vést k všestrannému rozvoji osobnosti. Školní kluby poskytují možnost relaxace v bezpečném prostředí, zlepšují postoje žáka ke škole a učitelům.

Pro vybrané školní kluby byla ve spolupráci s projektovým týmem a koordinátory dané školy definována jasná pravidla – tzv. Charakteristika školního klubu resp. Vnitřní řád školního klubu:

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO KLUBU

Zřízeného v rámci realizace projektu „Společná řešení pro lepší učení“,
reg. číslo: CZ.1.07/1.1.00/46.0006 v klíčové aktivitě č. 2 – Realizace podpůrných programů
pro žáky ohrožené rizikem školního neúspěchu – doučování a školní kluby

Posláním školního klubu je doplňovat přímé vzdělávání dětí a mládeže v oblastech, které jsou mimo vlastní vyučovací předměty, a které navazují volnou formou na základní vzdělání. Školní klub v tomto pojetí navazuje na podpůrné aktivity pro žáky ohrožené rizikem školního neúspěchu.

Činnost klubu je součástí školy a je tedy jeho podřízenou součástí, ale s vlastním programem, který odpovídá možnostem školy. Jeho cílem není výuka dalšího předmětu, ale primárně by měl sloužit žákům prospěchově slabým, kteří se zde mohou za asistence pedagogů, mentorů či fasilitátorů připravovat na výuku, plnit domácí úkoly, opakovat a prohlubovat si látku do problémových předmětů. Tito žáci tak mohou pravidelně či nepravidelně navštěvovat školní klub a účastnit se některých nebo všech činností, které klub umožňuje. ŠK je určen pro žáky I. i II. stupně, kteří získali podporu v projektu, ale své možnosti v druhé řadě nabízí i ostatním žákům školy. Základním předpokladem je, aby byla dodržena pravidla, která jsou stejná pro všechny členy klubu.

Hlavním cílem činnosti klubu je podpořit žáky prospěchově slabé a preventivně tak působit na jejich problematické oblasti v každodenním přístupu ke vzdělávání definované mentorem, který za žáka zodpovídá. Pravidelnou i nepravidelnou činností a zapojením žáka s podporou mentora či fasilitátora může dosáhnout osobního cíle a úspěchu definovaného v podpůrném plánu. U někoho to může být třeba to, že mu mentor pomůže se zorientovat v domácích úkolech zadaných předmětovým vyučujícím, u jiného že mu s vypracováním domácího úkolu přímo pomůže. Cíle jednotlivce mohou být tedy různé, ale jedno mají společné: předcházet definovanému riziku školního neúspěchu.

Ve školním roce 2014/2015 je provoz školního klubu stanoven ve dnech školního vyučování v době od 7:00 do 16:00 hodin. Žák vstupuje do školního klubu jedině za přítomnosti pedagoga, mentora nebo fasilitátora. Žáci jsou povinni se v době pobytu ve školním klubu řídit vnitřním řádem školního klubu, který je nedílnou součástí této charakteristiky a dodržovat také pravidla chování, která jsou součástí školního řádu školy. Do klubu nesmí nosit předměty ohrožující zdraví, větší peněžní hotovost a cenné předměty. V místnosti školního klubu mají žáci k dispozici 5 ks stolních počítačů, které jsou vybaveny výukovým softwarem. Náplň klubu je dělaná tak, aby všichni žáci měli možnost zde pracovat pod vedením mentora, fasilitátora, ale především také samostatně na svých domácích úkolech, zadáních mentorů a fasilitátorů. Prostor je využíván také k individuálnímu či skupinovému doučování žáků.

Klub pracuje tedy od rána do odpoledních hodin v pracovním týdnu, a pak operativně dle uvedeného plánu činností. Od pondělí do pátku je klub k dispozici již ráno od 7 hodin. Odpolední činnost je pak ukončena podle jednotlivých plánů. Činnost školního klubu o prázdninách a víkendech se zatím nepředpokládá.

Mnoho zajímavých činností a aktivit navrhují a přináší sami mentoři a fasilitátoři, kteří mají mnohaletou praxi, zkušenosti a navíc znalosti v mnoha oborech. Tuto praxi předávají při vzdělávání a činnostech ŠK.

Podmínky členství ve školním klubu

Školní klub je určen pro žáky I. i II. stupně základní školy, kteří získali podporu v projektu, ale jeho možnosti doplňkově nabízí využívání i ostatním žákům školy vždy po konzultaci s mentory a fasilitátory, kteří mají dostatečný přehled o chodu školního klubu. V klubu není jednoznačně vyhrazené využívání žáky dané školy, mohou je využívat i žáci z ostatních škol na území ORP Karviná.

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍHO KLUBU

1. Školní klub primárně slouží prospěchově slabým žákům, kteří zde mohou plnit úkoly, opakovat a prohlubovat látku předmětů, ve kterých mají problémy, a to za asistence pedagogů, mentorů a fasilitátorů.
2. Provoz školního klubu je stanoven ve dnech školního vyučování v době od 7:00 do 16:00 hodin.
3. Žák vstupuje do školního klubu jedině za přítomnosti pedagoga, mentora nebo fasilitátora.
4. Žáci jsou povinni se v době pobytu ve školním klubu řídit vnitřním řádem školního klubu a dodržovat také pravidla chování, která jsou součástí školního řádu.
5. Do klubu nesmí nosit předměty ohrožující zdraví, větší peněžní hotovost a cenné předměty.
6. V případě zdravotních obtíží nebo úrazu ohlásí tuto skutečnost neprodleně pedagogovi nejpozději při odchodu ze školního klubu.
7. Žák šetrně zachází s pomůckami a ICT technikou, které mu byly přiděleny. Udržuje své místo v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením. Svévolné poškození PC musí žák uhradit. Ztráty způsobené nedbalostí žáka nelze hradit z pojištění školy.

8. Po ukončení práce žák uklidí své místo a v pořádku odevzdá zapůjčené pomůcky. Jejich poškození vždy oznámí učiteli.
9. Žák do klubu nosí školní potřeby podle pokynů pedagoga, není dovoleno přinášet do klubu nepatřičné předměty, taktéž jídlo a pití.
10. Žák nesmí nic instalovat a vymazávat z PC, nesmí navštěvovat zakázané programy a webové stránky.
11. Žáci jsou povinni dodržovat pokyny učitele, mentora nebo fasilitátora, vzhledem k bezpečnosti při hrách a činnostech, dodržovat pořádek a čistotu.

Vykazovaná činnost školních klubů byla pravidelně konzultovaná v rámci vnitřní komunikace mezi koordinátorem dané školy, mentory a fasilitátory a poznatky dále komunikovány směrem od koordinátora k realizačnímu týmu projektu. Obě strany tak mohly bezprostředně reagovat na případné odchylky od záměru projektu.

ZÁVĚR

Pilotní ověření činnosti školních klubů se ve všech třech případech osvědčilo. Z řad cílové skupiny jsme zaznamenali pouze kladné reakce. V daných školách obdobné snahy o zavedení klubů existovaly již v minulosti, dosud však nikdy nedošlo k jejich faktickému zavedení, úskalím bylo vždy financování. Oživení záměru přinesl až uskutečněný projekt a jeho aktivity.

Chod těchto klubů zůstane zachován, pochopitelně v menší míře než v průběhu plné realizace projektu. V možnostech příjemce dotace a dalších výzev operačních programů financovaných z Evropské unie je snaha o navázání plné činnosti školních klubů.